

Ügyszám: NAIH/2020/14/6

[...] részére

Tisztelt [...]!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) írt bejelentésében Ön a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: KEHI) közérdekű adat kiadási gyakorlatát kifogásolta.

A panaszában leírta, hogy 2019. szeptember 18-án a KEHI kehi@kehi.gov.hu címére elküldött levelében a korábban megválaszolt adatigényléséhez kapcsolódóan [...] elnökhelyettes fizetésére vonatkozó adatigénylést terjesztett elő.

Az adatigénylést 2019. november 26-án kelt, fenti hivatkozási számú levelében a KEHI elutasította. Az elutasítás indokaként leírták, hogy a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Kit.) a kormánytisztviselők illetményét nem minősíti közérdekből nyilvános adatnak.

Az ügyben az adatigénylés elutasítása és az az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) további rendelkezéseinek megsértése miatt az Infotv. 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján a Hatóság vizsgálatot indított, amely során megkereste Kormányzati Ellenőrzési Hivatal vezetőjét, [...] elnököt és az alábbi állásfoglalást bocsátotta ki részére.

Az Infotv. 29. § (1) bekezdése alapján a közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény beérkezését követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget.

Az Infotv. 30. § (3) bekezdése értelmében az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival, valamint az igénylőt e törvény alapján megillető jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatással együtt, az igény beérkezését követő 15 napon belül írásban vagy – ha az igényben elektronikus levelezési címét közölte – elektronikus levélben értesíteni kell az igénylőt. Az elutasított kérelmekről, valamint az elutasítások indokairól az adatkezelő nyilvántartást vezet, és az abban foglaltakról minden évben január 31-éig tájékoztatja a Hatóságot.

Az adatigénylést a KEHI 69 nap elteltével válaszolta meg, vagyis az Infotv. 30. §-ában foglalt határidőt jelentősen túllépték. Az elutasításban nem szerepelt az igénylőt az Infotv. alapján megillető jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatás.

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése értelmében: *„közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadóak.”*

Az Infotv. 1. számú mellékletének III. 2. pontja értelmében az általános közzétételi listában, negyedévente, elektronikus formában közzé kell tenni a közfeladatot ellátó szervnél foglalkoztatottak létszámára és személyi juttatásaira vonatkozó összesített adatokat, illetve összesítve a vezetők és vezető tisztségviselők illetménye, munkabére, és rendszeres juttatásai, valamint költségtérítése, továbbá az egyéb alkalmazottaknak nyújtott juttatások fajtáira és mértékére vonatkozó összesített adatokat.

A Hatóság álláspontja az, hogy a bejelentő által igényelt adat a közfeladatot ellátó személy feladatkörének ellátásával összefügg, ezért az Infotv. 26. § (2) bekezdése értelmében közérdekből nyilvános adatnak minősül a KEHI elnökhelyettesének „fizetése” tehát az adatigénylést a rendelkezésre álló adatok alapján teljesíteni szükséges.

Mint az a fent idézett rendelkezésekben is szerepel az Infotv. 26. § (2) bekezdése a közérdekből nyilvános személyes adatok esetében különbséget tesz az adatok megismerhetősége és az adatok terjesztése, illetve nyilvánosságra hozatala között.

Ezen adatokat az Infotv. 26. § (2) bekezdésének figyelembe vételével lehet közzé tenni, vagyis bárki számára elérhető módon hozzáférhetővé tenni, például internetes honlapon. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének betartásával terjeszthetők, vagyis továbbíthatók harmadik személyek számára, erre az adatigénylő figyelmét is fel kell hívni.

Az idézett törvényi rendelkezés alapján egyértelmű, hogy az igényelt adatok nyilvánosságát kizárólag az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján kell és lehet megítélni tekintettel arra, hogy az adatok nyilvánosságát elrendelő egyéb törvényi rendelkezés jelenleg nincs hatályban. Bár korábban a kormánytisztviselői jogviszony átalakulását megelőzően konkrét törvényi rendelkezés (Kttv. 179. §) is rendelkezett az igényelt adat nyilvánosságáról, emellett arra az Infotv. nyilvánosságot előíró, ám konkrét jogértelmezést is igénylő nyilvánossági rendelkezése is vonatkozik, noha a jogalkotó az adatkörök példálózó felsorolásáról nem rendelkezett.

A Hatóság álláspontja a töretlen hazai információszabadság gyakorlattal, illetve az Alkotmánybíróság korábbi döntéseivel¹ egyezően az, hogy a bejelentő által igényelt adatok a vezető beosztású kormányzati szolgálati jogviszonyban álló személyek esetében közérdekből nyilvánosak, tekintettel arra, hogy a nevükön, beosztásukon, feladat- és munkakörükön, vezetői megbízásukon kívül az illetményük, juttatásaik, illetve jutalmaik a közfeladatuk ellátásával közvetlenül összefüggenek, ami egyértelműen közérdekből nyilvánossá teszi ezeket az adatfajtákat. Az adatok nyilvánosságát az Infotv. rendelkezéseinek betartásával biztosítani kell, azok közérdekű adatigénylés keretében megismerhetők. Tekintettel arra, hogy ezek az adatok a törvény rendelkezésénél fogva nyilvánosak az adatigénylés teljesítése a Kit. 173. §-ában² megfogalmazott feltételek alapján történik, mivel a közérdekből nyilvános személyes adatok továbbítására az Infotv., tehát törvény ad felhatalmazást.

A Hatóság az álláspontja kialakítása során figyelembe vette azt a körülményt is, hogy a KEHI elnökhelyettese vagyonyilatkozat tételére köteles személy, ám vagyonyilatkozata nem nyilvános. Ugyanakkor a vezetőknek kifizetett rendszeres, eseti, pénzbeli és természetbeni juttatások – amennyiben a jövőben erre vonatkozó adatigénylés érkezik – a közfeladat ellátásával összefüggésben keletkezett személyes adatnak minősülnek, ezért azokat bárki megismerheti, így a közfeladatot ellátó szerv köteles az erre vonatkozó adatigénylést is a kért módon teljesíteni. Az olyan juttatások összege azonban, amelyeket a magánszférához köthető

¹ 443/D/2006. AB határozat, 408/B/2008. AB határozat

² 173. § [Az adatkezelés szabályai]

(1) A kormányzati igazgatási szerv köteles a kormánytisztviselőt tájékoztatni személyes adatainak kezeléséről. A kormányzati igazgatási szerv a kormánytisztviselőre vonatkozó tény, adatot, véleményt harmadik személlyel csak törvényben meghatározott esetben vagy a kormánytisztviselő hozzájárulásával közölhet.

eseményekre, élethelyzetekre tekintettel folyósítanak például szociális rászorultság, váratlan anyagi szükséghelyzet, egyéb élethelyzet okán, név szerinti bontásban nem csak összesített statisztikai adatként hozhatók nyilvánosságra.

Összegezve a fent leírtakat, a Hatóság álláspontja az, hogy az adatigénylés elutasítása ellentétes az Infotv. rendelkezéseivel, így az sérti a bejelentő Magyarország Alaptörvényében biztosított közérdekű adatok megismeréséhez való jogát.

A Hatóság a fentiek alapján az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján felhívta a KEHI-t az adatigénylése költségmentes teljesítésére.

A KEHI vezetője a válaszában aggályát fejezte ki amiatt, hogy [...] elnökhelyettes asszony fizetésére (illetményére) vonatkozó adat közérdekből nyilvános személyes adatként történő kiadása esetén a célhoz kötött adatkezelés követelménye sérelmet szenvedhet tekintettel arra, hogy Ön újságíró, és azt vélelmezhetően nyilvánosságra fogja hozni.

E kérdéssel kapcsolatban a Hatóság a következőkről tájékoztatta az adatkezelőt. Nem sérti a célhoz kötött adatkezelés elvét az a magatartás, amely az Infotv. adatnyilvánosságot biztosító rendelkezéseinek, a törvény céljával összeegyeztethető módon, más alapjog (véleménynyilvánítás szabadsága, sajtó szabadsága) gyakorlására tekintettel, azzal arányosan valósul meg.

Az Európai Parlament és Tanács a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 Rendeletének (2016. április 27.) (általános adatvédelmi rendelet, GDPR) a személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek között az 5. cikk (1) b) pontjában határozza meg a célhoz kötöttség fogalmát, mely szerint: *„a személyes adatok gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon; a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból történő további adatkezelés.”*

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 1. §-a értelmében e törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

Jelen ügyben az igényelt adat nyilvánosságát az Infotv. 26. § (2) bekezdése biztosítja, amely szerint: *„közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadóak.”*

A közérdekből nyilvános személyes adatok célhoz kötött adatkezelésre és ezen adatok honlapon történő nyilvánosságra hozatalára vonatkozó fenti szabályok 2013. június 21-étől léptek hatályba a 2013. évi XCI. törvény 1. §-a alapján.

E §-hoz fűzött indokolásban az előterjesztő az alábbi jogalkotói szándékot fejtette ki: *„Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai*

védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvény tehát a közérdekből nyilvános adatokat nem vonja a szabadon terjeszthető adatok körébe.

A közérdekből nyilvános személyes adatok tekintetében fontos kiemelni, hogy megismerésükre ugyan a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, de ezen adatok személyes adat jellege a nyilvánosság ellenére megmarad, így az adatvédelem legfontosabb garanciáját, a célhoz kötött adatkezelés elvének követelményét változatlanul be kell tartani.

A célhoz kötött adatkezelés nem lehet ugyanakkor korlátja a sajtószabadságnak. A törvény a nyilvánosságnak az eredeti jogalkotói szándékkal nyilvánvalóan ellentétes felhasználását, például személyes adatokat is tartalmazó adatbázisok nyilvánosságra hozatalát kívánja törvényi keretek közé szorítani.

Az Infotv.-ben (ma már a GDPR-ben) kimondott célhoz kötött adatkezelés elvét a már nyilvánosságra hozott személyes adatok későbbi felhasználása során is maradéktalanul érvényesíteni kell.”

Az idézett törvényi rendelkezésekre és szabályozási elvekre figyelemmel az adatigénylés nem eredményezi az információs önrendelkezési jog és azon belül a célhoz kötött adatkezelés sérelmét abban az esetben sem, ha az újságíró nyilvánosságra hozza a fizetésre, illetményre vonatkozó adatot, amennyiben az a közfeladatot ellátó szervek átlátható működése körében, a közügyek, közfeladatok megvitatása érdekében történik.

Az ismertetett állásfoglalással egyidejűleg a hatóság ismételten felszólította a KEHI-t az adatigénylés teljesítésére.

A KEHI elnöke tájékoztatta a hatóságot, hogy 2020. március 11-én kelt elektronikus levelében tájékoztatták Önt az elnökhelyettes illetményére vonatkozó közérdekből nyilvános adatról.

Tekintettel arra, hogy az adatigénylését teljesítették, ezért a vizsgálat folytatására okot adó körülmény, már nem áll fenn, ezért azt az Infotv. 53. § (5) b) pontja alapján megszüntetem.

Budapest, 2020.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár